

NÁVRH MANDÁTU PRO REVIZI VÝDAJŮ

Mandát pro provedení revize výdajů v oblasti regionální politiky

NÁZEV REVIZE VÝDAJŮ:	REVIZE VÝDAJŮ NA REGIONÁLNÍ POLITIKU STÁTU
Popis problematiky:	<p>Rovnoměrný regionální rozvoj je klíčovým faktorem pro udržitelný ekonomický růst a sociální stabilitu. Právní základ regionální politiky poskytuje zejména zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a relevantní evropská legislativa, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/1060. Dle OECD v EU existuje potenciál pro vznik několika milionů nových obchodních společností v případě odstranění různých překážek (např. finančních, institucionálních, nedostatku školek a negativních sociálních postojů). Na aktivity, které mají napomoci odstraňovat tyto překážky a pomoci s rovnoměrným rozvojem jsou alokovány nemalé finanční prostředky. Například na financování kohezní politiky v České republice za programové období 2021–2027 případně z EU více než 26,7 miliard eur.</p> <p>Navzdory významné minulé finanční podpoře kohezní politiky přetrvávají i po dvaceti letech od vstupu České republiky do EU rozdíly v životní úrovni, ekonomické vyspělosti a dalších aspektech mezi jednotlivými regiony ČR. Mezi jednotlivými regiony i v jednotlivých regionech stále existují rozdíly v kvalitě a dostupnosti infrastruktury, stejně jako v přístupu k základním veřejným službám, jako jsou zdravotní péče, vzdělání a zaměstnanost. Snaha o vyrovnání těchto rozdílů je zahrnuta i v národních strategických dokumentech¹.</p> <p>Česká republika patří mezi nejuspěšnější státy, co se týče čerpání alokovaných prostředků z fondů EU v programovém období 2014–2020. I přes 100% čerpání objemu EU fondů jsou v České republice stále regiony, které by měly z těchto fondů čerpat nejvíce, ale nadále zaostávají za českým průměrem. Existující analýzy naznačují nedostatečnou absorpční a institucionální kapacitu těchto regionů².</p> <p>Demografické trendy vyžadují adaptaci regionálních strategií a investic, tak aby bylo zajištěno udržitelné a vyvážené hospodářské a sociální prostředí v regionu. V oblasti ekonomického rozvoje pak hrají roli nejen vývoj HDP na obyvatele, ale také přímé zahraniční investice, změna počtu ekonomicky aktivních subjektů nebo například nízké spektrum zastoupení vybraných odvětví v dané oblasti. Další překážkou mohou být specifické potřeby vybraných strukturálně postižených regionů, kde je významným faktorem právě správné zacílení podpory – rozvoj základní infrastruktury, kvality vzdělání, služeb (především zajištění lékařů, pedagogů a sociálních pracovníků), podpora podnikání, budování technické infrastruktury apod. Tyto faktory se negativně odrážejí na podílu dlouhodobě nezaměstnaných, nižším přirozeném populačním přírůstku, dlouhodobě záporném migračním saldu či celkově nižší naději dožití.</p>
Cíle revize výdajů:	<ul style="list-style-type: none">● Zmapovat zejména národní dotační programy v oblasti regionálního rozvoje a případně i evropské dotační programy a finanční nástroje v této oblasti.● Analyzovat národní dotace do regionální politiky s ohledem na zamýšlené a dosahované výsledky a jejich efektivitu a účelnost.● Porovnat závěry odborné literatury o podpoře postižených regionů se strukturou a výší národních dotací v České republice a výsledky těchto dotací.

¹ Kohezní politika je jedním z hlavních zdrojů naplňování [Strategie regionálního rozvoje ČR](#).

² [Evaluace Integrovaný regionální operační program; Výsledková evaluace přínosů evropských fondů na regionální úrovni; Shrnutí evaluací.](#)

	<ul style="list-style-type: none"> • Analyzovat územní celky, které mají přístup k dotačním programům, ale dotace z různých důvodů nečerpají, nebo v porovnání s jinými regiony čerpají méně. Identifikovat důvody nečerpání, resp. nižšího čerpání, navrhnout opatření ke zlepšení a popsat bílá místa na dotační mapě České republiky.
Předmět analytických prací:	<p>Analýza odborné literatury, národních dotačních titulů a strategických dokumentů vztahujících se k regionálnímu rozvoji.</p> <p>Analýza regionální politiky České republiky a datová analýza národních dotací v desetiletém období 2014–2023. Vyhodnocován bude mimo jiné dopad národních dotací na rozvoj regionů, s cílem posoudit jejich příspěvek k plnění cílů regionální politiky státu.</p> <p>Analýza bude provedena zejména na souboru 73 hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ), kde budou analyzovány zejména centrální ORP a dále i případní velcí příjemci dotací v daném území. Předmětem zájmu budou i oblasti s nadprůměrnou absorpční kapacitou dotací, které budou sloužit k porovnání a následné identifikaci specifických potřeb analyzovaných HSOÚ.</p> <p>Na datovou analýzu bude navazovat dotazníkové šetření s cílem identifikovat a vyhodnotit motivující a demotivující prvky pro účast potenciálních zájemců v dotačních programech a kvalitativně posoudit výdaje dotačních titulů pro potenciální a skutečné příjemce. Dotazníkové šetření proběhne mezi analyzovanými ORP, dalšími oprávněnými příjemci v území, krajskými úřady a zástupci implementační struktury.</p> <p>Na dotazníkové šetření budou navazovat strukturované rozhovory pro detailnější analýzu identifikovaných faktorů. Strukturované rozhovory proběhnou na vzorku respondentů z dotazníkového šetření.</p> <p>Jedním z klíčových podkladů pro tuto analýzu budou též Monitorovací zprávy SRR 2021+. Materiál bude vycházet z jejich poslední dostupné verze.</p> <p>Do analýzy nebudou zařazeny krátkodobé mimořádné dotace.</p>
Objem revidovaných prostředků:	Objem prostředků plynoucích do regionálního rozvoje v období 2014-2023
Harmonogram:	Q1 – Q3 2025
Rozpočtové dopady	Nejsou
Reporting o postupu práce:	Na pravidelných jednáních Řídicího výboru projektu, Závěrečná zpráva bude předložena Vládě ČR
Důvěrnost a ochrana dat:	Data ze Státní pokladny, dotačních portálů (MS 2014+, MS 2021+, JDP), RED, EDS/SMVS, ZED, Knihovny evaluací